

Immigrants marroquins a les illes Pitiüses

02/2013 - **Antropologia.** Els immigrants marroquins a les illes Pitiüses han estat el centre d'atenció de la tesi doctoral d'Ivone Puig Artigas, llegida al Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB. Puig ha estudiat els factors que afavoreixen o dificulten la integració i aculturació d'aquests migrants, el seu estatus i el manteniment dels vincles amb el Marroc. La investigació apunta, entre d'altres conclusions, que aquells individus o famílies que aconseguixen formar una xarxa de vincles més diversa, són aquells que més s'integren a les illes.

Marroquins a Formentera.

Aquesta tesi es basa en la migració del col·lectiu marroquí a les illes Pitiüses i tracta especialment en els canvis que es produeixen en les seves vides a partir de la migració i en com ho percep la família que queda al Marroc. La recerca es centra en els factors que afavoreixen o dificulten la integració i l'aculturació dels migrants, en els efectes del fet migratori en l'estatus d'aquells, així com en la relació existent entre determinats factors (com el grau d'aculturació i d'integració, els trets de la xarxa personal, l'èxit assolit, etc.) i el manteniment dels vincles amb el Marroc dels membres del grup d'estudi, que els converteix en transmigrants.

Les hipòtesis defensades mostren com els individus i famílies de l'estudi que no assoleixen una xarxa personal social i ètnicament diversificada són els que més dificultats presenten pel que fa al seu procés d'integració social, els que menys s'aculturen i els que més problemàtiques mostren cap a l'adaptació als canvis de situació econòmics, etc.

Es defensa també que la localitat, és a dir els trets del municipi de residència a destí, és un dels factors més importants per a una bona adaptació dels migrants. Dins d'aquesta, caldria parlar atenció a l'estabilitat a la que poden accedir els migrants en qüestions com és l'habitatge i a l'existència de serveis bàsics com pot ser una xarxa òptima de transport públic. De la mateixa manera, la localitat esdevé el factor més influent, juntament al temps transcorregut a l'espai de migració i a d'altres factors, com la ideologia molt tradicional dels immigrants/des, així com la segregació i la resistència ètnica de caràcter intencional com alternativa més rendible, per al desenvolupament de tendències segregadores i auto-excloents.

Pel que fa als joves de l'estudi, s'ha vist que el seu grau d'aculturació estaria relacionat amb la seva edat d'arribada, però també amb el grau d'integració i d'aculturació dels progenitors. Un fet a tenir en consideració és la relació existent entre l'edat d'arribada dels joves i el seguiment dels estudis.

Per altra banda, les hipòtesis també defensen que, mentre que el projecte migratori dels marroquins de les illes Pitiüses es concep en el seu inici com un projecte familiar, a mesura que passa el temps i que el migrant es va acomodant a destí, aquest projecte passa a ser clarament individual o passa a implicar només a la família nuclear.

Per altra banda, l'elevada freqüència de les visites a origen per part dels migrants, així com la intenció de retorn a origen entre els subjectes de l'estudi a partir de la jubilació, mirant de combinar la residència entre origen i destí, mostren que els marroquins de l'estudi han esdevingut transmigrants i que continuen aferrats a la seva terra d'origen, independentment a l'èxit assolit a destí i al seu grau d'integració i d'aculturació.

S'observa que l'estatus dels migrants/des tendeix a millorar a partir de la migració, especialment quan ens referim a prestigi. Una excepció és la de les dones amb un projecte migratori individual que, en general, serien vistes amb recel per part dels seus compatriotes.

Finalment es defensa que el control social que viuen les dones de l'estudi arribades a l'edat adulta és més intens a destí que a origen. Però s'arriba a la conclusió que aquestes dones, independentment al grau d'aculturació i d'integració assolits, en un alt percentatge, desenvolupen mecanismes per a dur a terme els seus objectius.

Ivone Puig Artigas

Departament d'Antropologia Social i Cultural

"Marroquins a les illes Pitiüses: Trets del seu projecte migratori i canvis esdevinguts en les seves vides a partir d'aquest." és la tesi doctoral d'Ivone Puig Artigas, llegida al Departament d'Antropologia Social i Cultural i dirigida per la Dra. Teresa San Román Espinosa i la Dra. Aurora González Echevarría.